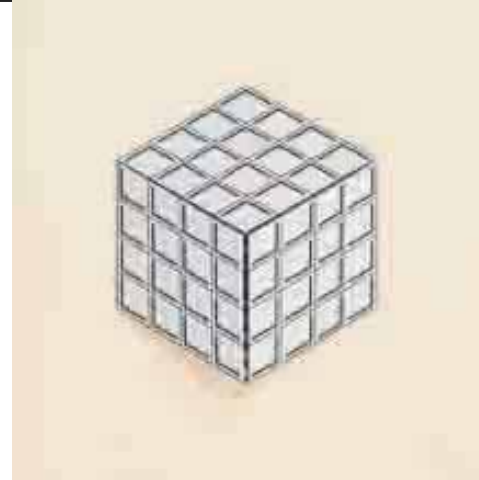

Einar Höste

Utvikbar kub
Screentryck och kniv på två
hopfogade ark
475 × 315 mm (pappersformat)

Skulptören Einar Höste är född i Spånga 1930. Efter utflykter till Rumänien och Södermalm bosatte sig familjen i Gamla stan där Einar Höste växte upp. 1950 började han studera modellering på Konstfack. Han deltog i utställningarna *Rörelse i konsten* 1961 och *Den inre och yttre rummen* 1965 på Moderna Museet i Stockholm. Sin första separatutställning hade han på Galleri Observatorium i Stockholm 1962.

Det första större utsmykningsuppdraget var en betongrelief till för sopförbränningsstationen i Ålidhem, Umeå. 1964. Samma år påbörjades också projektet *Sluten rymd*. Några år senare vann Einar Höste en tävling om utsmyckning av ett bostadsområde i Navestad, Norrköping med verket *Genomgående skålforn*. 1970 påbörjades ett nytt stort projekt, *Ändlös vägg*. 1990 utsågs Einar Höste till adjungerad professor vid Konsthögskolan i Stockholm. Höste har fått ett flertal priser, bland andra Prins Eugenmedaljen 1990.

Verk i urval: *Utbrytande plan* (1967–69), betong, Ålidhems värmeverk i Umeå; *Genomgående skålforn* (1970), aluminium; *Guldringen*, Navestad i Norrköping; *Varierad skålforn* (1972), aluminium; *Silverringen*, Navestad i Norrköping; *Rymdfackverk* (1983), aluminium, Karolinska universitetssjukhuset Huddinge; *Ändlös vägg* (1991), lackerad aluminium, Knutpunkten i Helsingborg; *Geodetisk skulptur* (1998), cortenstål, Kungliga Biblioteket i Stockholm; *Mät punkt* (1999), valsat järn, Gamla stan i Stockholm.

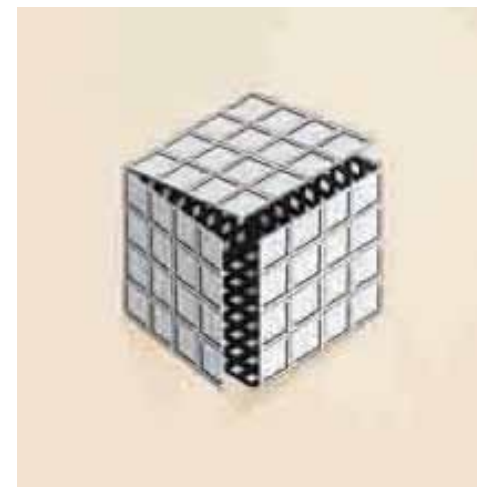
Separatutställningar i bl.a. Galleri Observatorium, Stockholm 1961; Galleri Samlaren, Stockholm 1964; Galleri Maxim, Stockholm 1965; Sandvikens konsthall 1966; *Sammanfattning 1959–1969*, Galerie Burén, Stockholm 1969; *Ändlös vägg*, Galleri Ferm, Göteborg 1978; *Mur infini*, Centre Culturel Suédois, Paris 1980; Bror Hjorts hus, Uppsala 1985; Galleri Ars Nova, Göteborg 1986; Galleri Konstruktiv tendens, Stockholm 1986; Galleri Ferm, Göteborg 1989; Galerie Aronowitsch, Stockholm 1990; Galleri Stefan Andersson, Umeå 1995; *Sluten rymd*, Norrköpings konstmuseum 2005.

Representerad i bl.a. Nationalmuseum, Moderna Museet, The British Museum, London.

I 2011 års portfölj från Föreningen för Grafisk Konst, ingår *Utvikbar kub*, screentryck och kniv på två hopfogade ark 475 × 315 mm. Tryckt av Åke Olsson, Lidköping

Foto: Jan af Burén

Att Föreningen för Grafisk Konst ger ut en skulptur och kallar den för ett grafiskt blad kanske inte är en självklarhet. Men handlar inte all konst om rum, 2D eller 3D?

Skulpturer kan betraktas som omslutande form. Vad är då naturligare än att innesluta betraktaren? Einar Höste har för mig förklarat att han retat sig på att man inte kan se på konst utan att se någon annans verk på samma gång vilket fick honom att reflektera över rumsliga objekt med en innesluten betraktare och utförde en serie sådana rums-skulpturer.

Höste hade under ett flertal år arbetet med kuben. Till utställningen *Den inre och yttre rummen* på Moderna Museet 1965 utförde Einar Höste den kubiska skulpturen *Sluten rymd*. Här steg bokstavligen besökaren in i kuben som invändigt var klädd med 8750 fyrkantstavar vars ändtyor reflekterade ultraviolett ljus. Längden på stavarna hade avpassats så att de var kortast i mitten och successivt blev längre mot kanterna på varje kvadrat i kuben. Alla stavarna var placerade på samma avstånd från varandra på de svarta väggarna. Tillsammans uppfattades de reflekterande småkvadraterna som svagt konkava innerformer i kuben.

Under 1970-talet utförde Höste tre variationer av *Stimulifritt rum*. I den första som ställdes ut hos Aronowitsch 1967 sitter betraktaren i en stol som på räls förs in i en kub med svagt buktande ytor av vit glasfiber. Betraktaren befinner sig i ett stimulifritt rum. En andra version visades på Moderna Museet. Ytterligare ett objekt, *Stimulifritt rum II* var sfäriskt och bestod av 24 sektorer glasfiberarmerad plast sammanhållna av utanpåliggande aluminiumband.

”De orimliga kostnaderna, tillverkning och transporter, fick mig till slut att tänka om. Det resulterade i objekt som var mindre och man kunde se in i utifrån,” har Einar Höste skrivit.

Foto: Hans Cognie

Einar Höstes bidrag till årets portfölj, *Utvikbar kub*, är en grafisk erinring av *Sluten rymd*. Verket består av två sammanfogade pappersark. På det övre arket framsida finns ett mönster i screentryck med ett svart gallerverk omkring små vita kvadrater och på den andra sidan ett mönster med större kvadrater. Detta upprepas i omvänd ordning på det bakre arket så men så att framsidans kub på baksidan avbildas spegelvänt. I konstnärens ateljé har arbetet sedan fortsatt genom att konstnären i vardera arket med en skarp kniv skurit sex skårar som gör att tre flikar kan öppnas. Sedan vikts bladet. Det är noga med att de tryckta partierna matchar varandra exakt. På utsidan av varje flik är 4 × 4 kvadrater avbildade. På detta sätt framträder kuben tydligt i perspektiv redan innan den är öppnad. Insidan har ett gallerverk bestående av 8 × 8 vita kvadrater åtskilda av ett markerat svart galler. Samma mönster är tryckt på baksidan. När den första fliken öppnas framträder insidan på kuben mycket illusoriskt. Beroende på vilken flik som sedan öppnas framträder olika scenerier. Antingen blir lådan ännu tydligare eller så börjar ett optiskt äventyr – kuben och dess insida är inte längre stabil.

Jan af Burén

Fil. dr., f. d. intendent vid Nationalmuseum